

Megjelenik a lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetheti minden cs. k. postahivatalnál, a lapok kiadó-hivatalához címzett levelekben. Ára évenként 3, félre 6, évre 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

A Szentgyörgy utcában, a Kendeffé háznál, 487. szám alatt.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Hirdetések minden négy hasábról egy sor után 4 pkrért közzétételnek; folytonos hirdetések 10 pkr elengedtetik. Mindenik hirdetésre 15 pkr bétét elölre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetők, hirdetések, reklamatiók sat. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

KIADÓ - HIVATAL:

A Középutczában, STEIN könyvkereskedésben.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS a Kolozsv. Közlöny ápril-juniusi folyamára.

A jövő hó kezdetével lapunkra nézve is egy új évnegyed kezdődött, tiszteltetlek kérjük fel mindazon érdemes honfitársainkat, kik felfogván az idők szavát, a kebelbeli napi-irodalom iránt tetteles részvétellel viseltetnek; miszerint évnegyedes előfizetéseiket jelen hó végeig megújítani sziveskedjenek, minthogy a felesleges példányok nyomása áldozattal, s utólagos kezelése sok nehézségekkel járva, a kiadás biztos és pontos kezelésére nézve lényeges kérdéssé vált az előfizetési pénzeknek is rendes időben beküldése.

A K. Közlöny előfizetési ára évnegyedenként:

A birodalomba . . . 3 p. forint.

Külföldre . . . 4 „

Az előfizetési pénznek magán vagy postauton kiadó-hivatalunkhoz, Stein középütczéi könyvkereskedésébe utasítandók.

INTÉZETEINK.

Színház, Irodalom.

II.

Vannak, kik anyagi gyarapodásunkban; vannak, kik szellemi fejlődésünkben keresik nemzeti fölvirágzásunk biztosítékát. Valósággal azonban csak a kettőnek karöltve haladása az, mi jövőnket megalapíthatja. Nemelyek szellemi haladásunk megelégedését emeltyűt is: muzeumot, színházat, irodalmat — különválasztják. Egyik a színházat, másik a muzeumot, harmadik az irodalmat véli kizárólag pártolandónak. Pedig mindhármán a szellemi haladásnak lobogói. Miután azonban a muzeum ügye későbbre kerül szőnyegre, az irodalom halad a maga útján, s hatáskörünk, s anyagi erőnk sokkal csekélyebb e honban, hogysé valánki elhatározó, sokat ígérő lépést tessenünk: szorítkozom színházunk ügyére.

Ugy látszik, nemzetiességünk haladásáért buzgó, áldozatkész honfitársaink egy részének, ha nem is mostoha, de legkevésbé meggyelt gyermeke színházunk. Pedig, ha meggondoljuk, hogy ők akkor ez

ügyet nemzeti ügynek tartották; ha meggondoljuk, hogy ők szükségesnek vélték ide Kolozsvárra nagy áldozatokkal felépíteni a legelső magyar színházat, s azután időről-időre akadtak ez ügy mellett buzgó honfiak, kik a színészet ügyét fentartották; sőt orsz. gyűlésitanácskozások tárgya volt ez, időről-időre; insurrectionalis költés czime alatt, s az 1846-beli orsz. gyűlése, az 1809-ki orsz. gyűlésén csupán a magyar nemességre rótt összegnek megmaradt részét törvényzikkileg a színház számára adatni rendeli; ha, mondom, mindezeket meggondoljuk: nem lehet meg nem győződnünk arról, hogy eleink a színészet ügyét nemzeti nyelvünk egyik palladiumának tartották; de nem lehet más felől át nem látnunk, hogy őkink áldozatai által ennek szervezése, korszerű rendezése mintegy hagyományos kötelességünk. Ha ez meg nem győzne, vessünk egy pillanatot Magyarországra: ott van muzeum, tudós-társaság, az irodalom oly élénken mozog, a hogy sohas, s mégis a nemzeti színház nem egyike-e a leghasznosabb szellemi intézeteknek? nem mondja-e ezt minden magyar magának? nem szól-e kegyelettel mindenik erről? — Bátran lehet tehát állítani, hogy a színház irodalmunk emelkedésének egyik főbb emeltyűje: annyal inkább nálunk, hol a muzeum-egylet még megerősítve nincs, tudós-társaság nincs, az irodalom terén pangás van: ez, mondhatni, egyetlen intézet e téren.

A színház ügye rendezésében az elmondott egyletektől azon különbség van, hogy ennek legnagyobb tökéje a közönség részvéte, s ha az igazgatóság ezt a kitűzött cél elősegítésére helyesen fel tudja használni, nem mondom, hogy a hazafiadókra szükség nincs, de a kiadások nagyobb részét fedezi a helybeli közönség s így a mulatságra szánt összeg nemzeti érdeké előmozdítására központosítottatik.

Ez ügyben is mindenekelőtt a cél iránt kell tisztában lennünk. Nézetem szerint a cél az, hogy színházunk ne legyen vándor társaságok tanyája, hanem állandó,

meghonosult színészet temploma; azt hiszem, e célból építették eleink e színházat, e célból áldoztak több ízben a színészet ügyére honfitársaink, e célból történt a közelebbi részvény-gyűjtés is, nem pedig azért, hogy most egy vállalkozó károsodjék, majd egy szerencsésebb nyerésszedjék; most egyik rossz társaságával kinozza a közönséget, majd a másik jobbakával némi gyönyört szerezzen annak, a nélkül, hogy egyik is tudná vagy akarná az ügyet a cél felé vezetni. Ugyanis, nem az a főczél, hogyan mulatja magát a kolozsvári közönség egy vagy más — néha igen léha darabban; hanem, hogy hogyan lehet a közönség izlését mulattatva művelni, s nyelvünket a mulató közönség részvételével gyarapítani.

Ha már országos színházi választmányunk e nézetben van, s erős akarata e cél elérésére; nem kétkeltem, hogy eszközöket könnyen találанд célja kivitelére. Azonban legyen szabad nekem is pár nézetemet elmondani.

Azt hiszem, hogy legelső, színházunk belsejének újra szervezése, mi nélkül egy valamire való vállalkozó e színházat ki nem veheti, a választmány maga még kevésbé kezelheti, mert céléránytalan belsejének miatt ez sokkal kevesebbet jövedelmez bérletekben úgy mint esvént, mint jövedelmezhetne. Ugyanis színházunkban az alsó, s középső páholyok különböző árban bérlettelnek ki, holott mindent, Kolozsváron kívül, ezek egy árúak; de itt a kettőnek kényelmei annyira különböznek, hogy azokat egy árban kiadni nem lehet. A felső páholyok közül a közbűlő hat elül zártzsekké, hátrább álló helyre alakítva, több személy térne ugyanazon helyre, s mind bérletben, mind bérletszűnetben többet hajtana. Földszinten a zártzsekeket megszaporítva, a földszinti üléshelyeket eltörölve, szaporodván a zártzsekek, s állva többen betérve, egy ezen üben mind bérletben, mind bérletszűnetben e hely is többet jövedelmezne. A páholyokat, melyek túlságig nagyok, megkisebbitve, tetemesen növelné a jövedelmet. Egy fü-

tött színház oly egyéneknek tenné lehetővé a színházat választani estvéli mulatságoknak, kik most a hideg tél időben színházba nem járhatnak. Jó világítási eszközökkel szebben, s olcsóbban világítható lenne a színház. Ha már mindezeket számításba vesszük, könnyen ki lehet számítani, hogy a színház belseje újra rendezése kifizeti maga-magát.

Mondhatná valaki, elfogadható e terv, ha a forrást, miből ez teljesítendő, ki lehet mutatni. Gondolatom szerint, ha a választmány azon összeget, mi a mostan meglevő részvényekből évenként bejön, s még hat évig be fog folyni, ezen részvényekre alapított kölcsön által egyszerre használható pénzzé tenné, vagy egészen bejöne a kívánt összeg, vagy oly csekély összeg lenne fedezendő, mit akár családoknak páholyjog eladásával, akár a régebbi családi páholyok tulajdonosai hozzájárultával, akár új adakozások útján könnyen fedezni lehetne; a midőn a mostani eljárás mellett a begyűlt részvények évenként elkelnek, eredmény nélkül, — s nem sokára a színház igen roskadozott belsejét éppen nem lesz miből megépíttetni.

Szervezve levén így újból czélszerűen a színház, nem tartanám czélszerűnek, hogy a választmány azt akár egy, akár más vállalkozónak kiadja. Mert valamaddig ily vállalkozó kezében van az ügyvezetés, mindaddig állandósítva színházunk nincs, mindaddig a színészekben nincs meg az a vágy, hogy más vidéki színházak felett ide jöjjenek, — szóval, mindaddig nincs meg rajta a nemzeti zománcz. Nem is lenne majd semmi kockázat az esetben, e kezelmódban, legalább nem több, mint a mennyit bármely vállalkozó ráfizetésül követel. Ha volna is azonban valami kockázat, addig is, míg a színháznak tökéje gyűl, nem akadna-e néhány honfi, ki a választmányi firmája alatt kész volna osztani a terüt, nem biztosíthatná-e a választmány magát némileg a bérleteknek előre vagy holdra való biztosításával? — Hogy pedig a színház belseje czélszerű szervezése esetében csekély az évenként kockáz-

SPANYOLHONI LEVELEK.

V.

Cordoba (Cordova) 31. jan., 1858.

Cordoba! — mely elme, mely képzelődő tehetség nem álmódott valaha e híres helységről? Itt kormányoztak hajdan a nagy khalifák. Ezen arabs városban virult a művészet, az irodalom, a tudományok akkor, mikor Európának más országait és részeit a tudatlanság, a babona sötét-vastag fátyola födte! — Egy más levelemben említeti fogom talán vázlatát a dicős arabs nép regényes történeteinek, a korszakhoz képest roppant előhaladásának; mert nem lehet, nem is szabad megelégednünk arról, hogy e népnek köszönhetjük majdnem minden tudomány alapeszméit, az algebrától kezdve az orvositan megalapításáig. Ez érdekes leend talán korunkban, hol mindezen nem annyira ismert tárgyat, mint megérdemlé. — Ma azonban csak annyit hozok fel e régi időkől, mennyi okvetlen szükséges a leirandó tárgyak felvilágosítására.

Gyermekkorom óta már álmództam Cordobáról; — e név varázssereje mindig újból felgerjeszté figyelmemet, — örökké vágytam látni — amár nem remélem akkor, hogy óhaj-tásom valaha bétélesül. — Madridból idáig annyit s oly sokféleképpen gondolkoztam ez egyik kedvencz-célom elérése fölött, — hogy alig figyelmeztet e hosszúságú kellemetlenségeire. Elmem földidézé képzelőjét a lefolyt arabs időknek; — nagy képek tűntek föl előttem, nagy férfiak nagy árnyai! Első Abderrham, a földönfutó, a híres Ommayade-család utolsó ivadéka, — ki itt talált új hont s itt alkotta magának egy birodalmat — és utódja, harmadik Ab-

derrham, kit még a keresztények is „nagy-lelkűnek“ neveztek — a nagy miniszter Al-Mansour, kivel leszállt az arabok napja azon fény magasából, hol három századon át ragyogott és ki után mind a mellett még öt századon keresztül létezett muzulmán királyság Spanyolhonban! Ily emlékezetekbe merülve haladtam át a Puerta de los Porros (kutyák kapuja) nevű hegynyíláson, követve ugyanazon utat, melyen annyiszor indult hadra a csalmás sereg. — Lehetlen volt meg nem emlékezni egyszersmind itt, a Sierra-Morena közepett, Don Quixotte híres tetéről, a színhelyén léve: képzeltem, hogy talán éppen előttem áll a hely, hol a bús arcu lovag teljesíté regényes bűnbánatát, vagy a patak, melynek partján találkoztanak a pap és a borbély a kétes szépségű Dorottyával. — De ezen eszmék csak hamar távoznak, midőn egy hegytetőről megpillantam Andalusiát — ama bajos térséget, mely Portugallia, a Sierra-Morena, a Sierra de Segura és a tenger közt terjed el, s mely basque nyelven annyit tesz, mint sima ország.

Áthaladtunk Baylen nevű, inkább falun mint városban, — minek csak azon érdeke van, hogy a spanyol függetlenségi harczban, Cartanos spanyol tábornok előtt levő a fegyvert egy francia hadosztály Dupont tábornok vezénylete alatt. Azt mondja a történet, hogy midőn találkozott a két vezér, Dupont tábornok mon-dotta volna a spanyolhoz: „Ön büszke lehet diadalára — mert én ötven csatában vívtam életemben, s mindig a győzők között.“ — Az eset annyival különösebb, felele egyszerűen Cartanos: „hogy ez az első eset, a melyet én vívtam.“

Végre harmadnap reggelén négy órakor megérkeztem Cordobába. A hold tele-fényben ragyoga, s a mint végigmentünk a város falain,

két óriási pálmafa lepe meg. Mily keleti tünemény! A város maga igenis megfelel ez első benyomásnak; egészen arabs. A házak mind zárvák, mintha török nőilakok lennének; kic-si belső udvaraikban (patio) mely csönd uralkodik, melyet csak a szökőkút csorgása szakaszt felbe. Az utcák néptelenek fényes nappal is, mintha gyalognak már századok óta régi uraikat, s mintha a néma kö boszút forralna szívében hódító ellen.

Az arabok meghódíták Spanyolhont 711 és 712-ben Tharyf Aben-Malak és Monza vezérjeik alatt. Az első elfoglalta Toledot és Valenciát; a másik az ország éjszaki részét és szintén Cordobát és Sevillát, mely első helybe fia, Abd-al-Aggyatenné a kormányt, mint emirje a damaski khalifának, még Damaszcusban kormányzott vala az Ommeyad-család, az emirek nevükben uralkodának Spanyolhonban és midőn 750-ben az 'első Abassyd lemeszárla az egész családot, egyet kivéve, ez ország is a birodalom sorsát osztván, az emirek közti megszakadások áldozatává lőn. E körülmények közt, nyolczvan nemes arabs titkon találkozik Cordobában s felajánlá a trónt a száműzött Abderratenak, ki már öt év óta bujdosék Afrikában. Ez elfogadta az ajánlatot; minden város örömmel kinyitá kapuit a próféta utódja előtt — s Cordobát választá fővárosának. Ez idő óta az ő nevét említik a kotbah vagy közimában, ő vereté a pénzt sat. szóval, ő foglalá el a keleti khalifák helyét. Ő kezdé meg építését a cordobai főtemplomnak (Abjama), melyet, bár most keresztény egyháznak van szentelve, még mindig Mezquitának hívnak.

(Folytatjuk.)

TÉLI DALOK.

I.

Jött a hideg, zord, fagyos tél,
Jött vele hó, jött vele szél,
Lehulltak a falevelek
A nagy sírba, odaletek.

Elhervadt minden virág,
Hideg, fagyos lett a világ;
Bús tél hozta ezt a jeget,
S mindent, mindent eltemetett.

És a hogy meghalt a virág,
A mint elfonnyadt a zöldg;
Meghalt ő is, kit szerettem,
S mindent, mindent eltemettem.

Tél dúzta le fák levelét,
Tél fagyasztá virág kelyhét;
Tél vitte el jó anyámat,
Velem maradt a bús s bánat.

II.

Hideg tél az én életem,
Szívem búvirágot terem;
Majd elfonnyadnak ezek is,
Sírba tesznek engemet is.
Nem sokára eltemetnek,
Akkor nyugodt, boldog lesznek!
Meghalok én a tavasszal,
Bétakarnak ibolyákkal,
Ibolyák nyílnak síromon,
S gyöngy-harmat az ibolyákon.
Harmat-cseppek, drága gyöngyek
Szemeiből hulló könnyek.
Ő hullatja, ő sir értem,
Ké szivem, egész lelkem.
Bészirja a föld a könyvet,
Érinti a hideg szivert.
Ha engem el is temetnek,
Megérem én e könyveket,
Oh! mert forró lesz a könyve,
Mint szíve és mint szerelme.
Felszáll a virág-illatba,
Hű lelkemhez a magasa.

Izidóra.

latandó öszvög, könnyen ki lehet mutatni számokkal.

Van még azon nehézség kimondott elvem ellen, hogy Kolozsvárt csak 8 hónap, mely idő alatt játszani lehet; de ez akadály se legyőzhetetlen, mert a jobb színházak, kik már csak azért, hogy egy országos intézet tagjai lehessenek, midőn mint ilyenek, vidéki vendégszereplésekre inkább tarthatnak számot, 8 hónapi kötelezettség, s 4 hónapi szabadság-idő mellett szívesen szerződnek olcsóbban; csak a segéd-tagokat kellene egész évre fizetni. Szóval, meg vagyok győződve, hogy — ha színházunk újra szerveztetnék, s a választmány az ügyvezetést kezébe venné, s egy abhoz értő egyént, p. o. Csepregit, titkáranak, a maga vagy általa kinevezendő egyén felügyele alatt, meghívna, — a dolog sikerülne, s színházunk nyelvünk ügye emelésének nem utolsó emeltyűje lenne. Mig most a vállalkozókna évenként kiadott összeg intézetünk jövődjének semmit se használ.

Ezeket, mind mondtam, a dráma érdekében; nem gondolom azonban, hogy az operát ki kellene rekesztani, s ha a választmány azon meggyőződésre jön, hogy a dráma háttérbe-szorítása nélkül, a költségek szaporítása nélkül, azaz: bérletek, bementi-árak felhagyatásával ennek költsége fedezni lehet; ez bizonyosan a színház-járás érdekét növelné, s ennyiben az ügyelőmozdítására szolgálna. Mindezek megteendők; de ezzel még nincs örökre biztosítva a színház ügye: csak állandó tökéletesíthetjük azt. — Ezt szerezni most az ideje, a mikor a kárpótlási papírok forgalomba tetetnek; azután sok időre vége, hogy ne mondjam, örökre. — Jól rendezett kéregetés útján ily ügy, s oly biztosító név, mint az orsz. színházi választmány elnöke, szép reményre jogosít.

Van még forrás, s ez az insurrectionalis fundus, — ez már szép öszvegre rugott, s miután az csak a volt nemességre rovatott orsz. gyűlés útján 1809-ben, s éppen ezen nemesség képviselői 1846-ban a színháznak határozták törvényezik nyomán: szabad legyen remélni, hogy ez öszveget, a magas kormányhoz folyamodva, e célra meg lehet nyerni.

Irodalom.

Hátra volna még pár szó szólni irodalmunkról. Legelsőben kellett volna erről szólnom, mint a mely legelőkeltebben mozog, a melyet a mostoha idők nem csak elnyomni nem voltak képesek, sőt újabb életerőt adtak neki. De honunk kedvezőtlen anyagi állása a legnagyobb áldozatkészséggel se képes valami olyat jayasolni, mi ennek emelkedésére gyökeres hasznát hajtana. Honunk az irodalom pártolásában, a mennyiben az hírlapok, folyóiratok, könyvek kelendőségében áll, ki állja a versenyt; azonban nemzetünk e honbani központja, Kolozsvár, nem elég népes, közlekedési eszközök hiánya miatt igen távol esik a világtól, hogye irodalmi központot formálhasson; sőt, ha kivánt tulajdonokkal birna is, nemzetünk érdekében nem volna tanácsos külválni a pesti már tetleg elismert középonttól. Maradjunk mi magyarok egyese mindben, főleg az irodalomban; munkáljunk egyesített erővel, s munkánknak sikere lesz.

Azonban tagadhatatlan, hogy nem ártana, ha a vidékeken, s itt Kolozsvárt is, több mozgás mutatkoznék az irodalom terén, s éppen Kolozsvárt, hol több rendbeli tanodák tanárai, s ezen kívül meglehetősen számu tudományosan képzett egyének lévén, nem hiányzik a szellemi erő; de hiányzik e részben is az anyagi. Nincsenek vállalkozók, kik — ha valaki nagy fáradsággal akár tudományos, akár szépirodalmi művet készít, — azt csak közepesen is díjazni tudják; s ezért tehetségeik egy része Pestre költözik, miben — magában véve — kár nincs, mert ott is amiénk, a magyar nemzeté marad; de más része a nélkül, hogy módja lenne magát megismertetni, örök feledékenységbe merül; s ez veszteség. E bajon csak egy vállalkozó társaság

alakulása segíthetne, mely társaságnál czélja volna a kinyomatásra méltónak ítélt munkákat az írót díjazni, azt kinyomtatni, s maga hasznára nem szerfeletti áron közrebocsátni; ide érve természetesen, hogy e vállalatban a vállalkozóknak nem kára, hanem haszna legyen: miben kételkedni alig lehet.

Elmondtam nézeteimet, mert szívesen fektetek, s mert azt hiszem, hogy az öszinte nyilatkozatok, ha nem mindenkor követhetők, s követendők, de mindig hasznosak. A. B. C.

KÜL- ÉS BELFÖLDI LEVELEZÉS.

Brusza, 1858. február 15-én. — A szultán a múlt héten meglátogatta a perai olasz operát; az impresario, signor Navum következő nap a palaisba hivattott, s a nagyur megajándékozván, személyesen fejezte ki megelégedését; az énekesek szintén gazdag ajándékokat kaptak a szultántól; pedig mikor a szultán ajándékoz, azt nagyszerűen szokta tenni; ajándékai rendszerint drága-kövekkel kirakott burnószelenczékkel s több ezereket érő gyűrűkkel, s más ékszerekkel szoktak állani.

Dulma-Bakcsében, hol az újonnan épített színház emeli ki a tengerből gyönyörűen fantasztikus épületeit, egy fegyvergyár volt, annak füstje magára vonván a nagyur figyelmét, azt le akarta romboltatni; de valamelyik okos pldarok azon okos eszmét adta, hogy azt színházzá változtassa át; ezen eszme megnyerte a nagyur tetszését, s most az említett gyár egy nagyszerű színházzá van átváltoztatva; signor Navum van az ékítmények, függönyök, s egyáltalában az egész színpadi gépezet s oltnyók beszerzésével, s felszerelésével megbízva, azok szultáni fényűzéssel, öszhangzó pompával leendnek kiállítva, s többé fognak 1 millió piasternél kerülni; ezen színházban a három számára is vannak rostélyos páholyok, s így ezen szegény elzárt, s a szabadságtól kegyetlenül megfosztott lényeknek is leend némi elszóródása. Még nem lehet tudni, ha a perai olasz opera-társaság fog-e ott működni, vagy pedig a szultán egy külön társaságot rendelend magának; az kiválóan az ő szeszélyétől függ.

A szultán testvére, Ariz effendi, szintén kísért a szultánt a színházba, s midőn egy szűk utcán menne át, egy európai, ki megijedt az életlen tánczolásától, mellette elfutott, az effendi lovát támogató szolgáló ezért neki esett a szegény európainak, s öszszeszedván hitetlennek, elkezdte döngölni; de Ariz effendi korházával segélyre jött, s a tulbuzgó szolgát úgy arczon vágta, hogy a vér elepte. — Ez igen jó és hasznos lecke azoknak a szeraili szolgálóknak, kik még most is azt hiszik, hogy a jencsárok korában élnek. Nem tudom, elmondtam volt-e, mi történt a nyáron a sampsondi angol consullal, (ha ismételném, engedelmét kérek). Egy napon a szultán háremje, cifra aranyos szekereiben, sőt a kocsihoz tett Pera utcáján, a sampsondi angol consul (névét feledém) a néptömeg által egy kissé közlekedéstől egyik szekérhez; egy herélt neki ugrott, s korházával jót vág reá; az angol botját emelte védelmére, mire a fekele kardot rántott, de, mielőtt használhatta volna, földreterítte egy hatalmas ütés; ekkor felkelve, dühösen rohant a consulnak, ki véle tusakodva, s kardját kiakarván kezéből csavarni, öszszevágta kezét; ezalatt egy más fekete hátulról úgy fűbe sujtotta kardjával, hogy a consul eszmélet nélkül rogyott össze. Ha angol nem lett volna, az ügy ennyiben maradt volna; de Stratford erőlyes föllépése következtében az említett consul, ha jól emlékszem, 50 ezer font kárpótlást kapott.

A stambuli franczia követ a török diplomaták nagy ebéddel traktálta meg a multszerdén. Napoleon a legion d'honneur nagy mesterének 14 médaille de st Héline érdemjelt küldött át, melyből 10 Törökben számára, 4 Egyiptomban küldendő; ezen érdemjelt a nagy Napoleon hadsergejéből életbenlévő hadaggyaságok számára alakította ankaöcsesce.

Az egyiptomi vice-király engedélyt adott a freres de la doctrine chrétienne-társulatnak, hogy Kairóban egy iskolát alapíthassanak; ugyanott, a római székkel tett egyezkedések alapján, egy katolikus püspökség fog állítani, melyet a franczia papság fog elfoglalni.

Ugyanannan írják, hogy szultán Huszeim, Darfur ura, megérkezett oda, s hogy onnan egy utazást teend Angolhonba s Európa többi államaiba; ez egy angol biztos meghívására történt, ki Cobbeba, Darfur fővárosába, egy látogatást tett, s kijelenté, hogy Angolhon szeretne a hatalmas szultán országával kereskedő egybeköttetésbe jönni. A szultán örömmel fogadta ezen nyilatkozatot, s megígérte, hogy maga meg fogja Angolhonba látogatni.

A híres afrikai utazó, dr. Vogelről (Abdal Wahed), ki több idő óta eltűnt, azt a szomorú hírt hozta a darfuri szultán küldöttje, Seid-Mahomed-el-Szingili, hogy a tudós orvos a wadai tartományba utazva, megérkezett Harába, hol Shiaras szultán uralkodik, s mely a Wadai tartomány fővárosa; e város mellett egy szent

hegy van, melyhez közelíteni mindenkinek halálbüntetés alatt tiltva van; az orvos nem tudva, vagy fölfedezési szenvedélyétől elragadtatva, e tiltott hegyre ment, s a szultán azért kivégeztette. Midőn Darfur ura értesült erről, nagyon megharagudott, s nagyon megszidta Wadairát, ki betegségével — mely gálá kormánya gondjaiban részt vehetni — menté magát. Clarendon tudósítása a societe of the sciences-hez szintén ezen értelemben nyilatkozott; azonban egy más afrikai utazó, ki Niemans, tudósítása szerint dr. Vogel életben van; ő azt írja, hogy több Mekká-ból jött zarándokokkal beszélt, kik Herán keresztülutazva hallák, hogy Wadai ura nem ölette meg Abdal Wahedet, hanem egy gazdag váltság reményében börtönben tartja. Niemans maga akar elmenni Wadaiba, hogy az igazat ki tudhassa.

Atheni hírek tudatják, hogy Megara mellett a rablók egy nagy nyáját legeltető pásztorsapart megátadta, kettő közülük megölték, ötnök orrát, fülét, ajkait levágva cresszték el, s a nyáját elhajták a nélkül, hogy a rendőrségnek sikerült volna nyomukba akadni; ez semmi új, az ember meg van szokva, hogy a görög honi tudósítások tömve legyenek a legmerészebb s legkegyetlenebb rablói kalandokkal.

A görög kamara bőkezűen gazdálkodik; nem rég 100 ezer drachmát (egy drachma értéke egy huszas) szavazott a királyné visszaérkezésekor a fogadási ünnepélyre; most ugyanannyit szavazott meg a napulni ünnepélyre, mely a király Göröghonba jöttének 25-dik évünnepé leend. Az ellenzék szóba hozván, hogy jó lenne azon pénzt, mint tűzijátékokra, pezsgőre, s csemegekire elkölteni, a szegények s éhséggel küzdők felségelésére fordítani: a ház megszégyenülve ezen szemrehányások miatt, 40 ezer drachmát szavazott a szegények számára. Csak, hogy levelező alig hiszi, hogy ezen öszveg e célra fog felhasználtni lelkiismeretesen. Göröghonban is igen a la turca szokott menni a pénzkezelés ügye, s gyakran ragad a közügyre szánt öszvegek egy része a hivatalnokok szurkos zsebéhez.

Most a földszorosok átvágásának nagy korszakban vagyunk. Lesseps győzelme a szuezi szorosnál aligha át nem metszendi a corinthiai istmust is. A szuezi istmus átvágása 162 millió frankba kerülend; a corinthusi csak 25 millióba kerülne, az ezen eszmét fölfogók kiszámítása szerint. — Most a kereskedelem korszakában élünk, ennek mindent feláldoznak az emberek; classicus föld, nagyszerű emlékek, szentelt hely, régi nagyság síremlékei, romok, miket a századok vihara, a barbarok romboló csordája, a hódítók dúló utjai, a zsarnokok kedélye megkimélték, minden szétromboltatik, feláldoztatik ezen új istenségnek. Ipar, ez elfoglalja el helyét Jupiternek, s az ő tiszteletére csatornák ásnak oda, hol az istmusi játékokon Hellasz hősei megkoszorúztatnak, hol nyúlt el az istmusi fal, hol vannak a Neptun templomainak ezredes romjai, az oszlopok s a nagy márványlapok, jők leendnek a csatorna falait erősíteni. Bakalun.

M. Gy. Monostor, febr. 21-kén. — (Megnyert fogadás.) Az este egy 18 éves, rendkívül kifejlett, erős, izmos oláh legény, a koresmán fogad egyik pajtásával, hogy ő az ors seprőpálkából, melyből mások csak kis pohárkával szűresülgettek, őt félmeszelyt megiszik, s a maga erején meggy házhoz, mi a csapszékől jó távoloskva van. Mit ha meg nem tesz, ő tartozék másnap tíz félmeszelyt pálinkát fizetni.

Kozzá fog tehát félmeszelyenként az italhoz, s minden félmeszely után egy-egy félb vöröshagymát (mit ők a pálinka antidotumának tartanak) megevők, s akikől több mennyiségű szeszt beöntve, a maga lábán hazament, nemcsak de ment a háza közelében eső másik csapszékbe bémennén, ráadásul még egy félmeszelyt becsipelt, s úgy tért haza; és így a fogadást megnyerte ugyan, de vesztett annyit, hogy non plus ultra; ugyanis a szesz belső részét öszszévetvén, éjféle a legnagyobb kinok között életélt fizetett, s tegnap még a falu legelőt és erőteljesebb legénye, ma eltorzult s feketedett képpel a halotti területen fekszik, intő például az oklatan fogadóknak, s a vitéz pálinka-hűsőknek.

H. Dézs, február 15. 1858. — (Farsang, piaci-ár, időjárás, székségeink.) — A farsang, a vigadó időszak, nálunk is végefelé közeledik. Mielőtt amugy régi szokás szerint, tisztességesen eltemetők, hadd szóljunk valamit annak folyamáról, levelező köteleességünkből kifolyólag. Eddigél három kisedődvő az az polgári, három casinói, azaz noble bálunk volt; az elsőben kevesen, a másodikban többen jelentek meg, s általában vigalmak nem voltak oly látogatottak mint egykor, minek sok oka lehet, de mi csak a pénz hiányában, s az ezt előidéző mostoha körülményekben keressük. A hölgyek nagyobb része ké háiban ugyanazon köntösben megjeleneni vonakodik, s inkább egyikből elmarad, s ezen váltólagos megjelenés győztől meg arról, hogy kis városunknak 2—3 publicuma van*) Egyébiránt ez is a legyőzendő elbűtételek sorába tartozik;

*) Ezt is szépnek tartjuk, ha a hiúság igényei, az élvezetek gyérítésével egyenlítettnek ki; mi leginkább öröndenénk azon, ha hölgyeink egyszerűre, az amerikai nők példájára, mind kartonba bűtöznének. Szerk.

mert ugyanazon olcsó köntös, különböző változatokban is, kiemeli a kiemelendő testi és lelki bájokat. Mi azért ohajlottunk volna vigalmunknak mentől nagyobb közönséget, mert azok csupa jótékony cselekedet, ugymint a legyet és kisedővoda költségei (edezésre voltak szánva. Hus-hagyó kedden leend utolsó dalidók az egyleti könyvtár számára, mely, mint okunk van hinni, látogatott leend. Egyébiránt minden el volt követve, hogy az irt vigalmak jó izlés, csinosaság és rend tekintetében kitűnők legyenek. Mi a táncvigalmakat nem mint egyedül hiúság vásárlját tekintjük, hanem mintegy alkalmat, barátságos társalgási összejövetelekre, hol kölcsönös eszmérlődés, ismerkedés, s a társalgási örömek mellett jó és hasznos órákat is tölthetünk minék egy egész életre ható következtetést lehetnek, s nem vagyunk oly véleményben mint azok, kik a bálakat hiábavaló, üres mulatságoknak tekintik.

Időjárásunk még mindig zordon-hideg; hasonlóan hosszúan tartó kemény télre még az öreg emberek se igen emlékeznek; még most is 18—19—20 fokot is mutat a légmérő.

Piaci-ár, a mult héli vásárunkon, egy osztrák mérő tisztabuza 3 ft 20 kr. a 80 fontu. Rozs 1 ft 48 kr. 75 fontu. Zsug 40 kr. 47 fontu. Törökbuza 2 ft 80 fontu. Pityóka 47 kr. A liszt, mindennemű, sokkal drágább, mivel vizeink be lévően fagyva, örölni nem lehet, s e bajon nem segíthetünk oly könnyen, mint Kolozsvárt, hol gőzmalom létezik. Sokan onnan szándékoznak lisztet hozatni gabonáért cserébe; ámbár az utiköltség sokba kerül, de a szükség kényszerít. Egy gőzmalom felállítása nálunk felszámíthatatlan haszonnal kínálkozik, ezt kellene állítani vállalkozó szellemű tőkepénzeszeinknek pálinkagyár helyett, mert ez is amaz nélkül semmitse ér. r. l.

Tasnád, febr. 1858. — (Biztosító egyletek.) — Hogy városunkban négy tíz és jég ellen biztosító társulati ügynökség van, talán volt már e lapokban érintve, s ezek mennyire felelnek meg rendeltetésüknek, vagyis a városi s vidéki közönség miképp használja fel ezeknek itteni létezését saját céljaira, a következő számok tisztán kimutatják. Az új népszámlálás szerint pontosan még nem lehet tudni Tasnád vidékének népességét; de körülbelül 34,000-re teszik, — ide számítva Magyarhonnak ide közel eső helységeit, 40,000-re bátran tehetjük, — és a tűz ellen biztosítottok száma a mult 1857-dik évben, a 4 ügynökségnél tessz összesen 243-mat — melyből az erdélyire esik 95 és 21 jég elleni biztosítás — a többinél semmi, így kikalkulálhatjuk, hogy mező-gazdaságunk még mindig az ó-világi bizonytalanságban ingadoz, s az elemi csapásoktól vagy nem félni, vagy a biztosítás eszméjével meg nem ismerkedve lenni látatunk, s mindkét eset nagy hiba.

Föl kell itt említenem járás-főnök t. B. D. urnak az erdélyi biztosító-társulat érdekében tett azon honfium buzgalmat, miszerint több járása bel helységei előjárót hatályos se kentésével s rendeletével reá birta a biztosításra, s mind a hazánkbelihez utasítva őket. r. l.

N.-Enyed, február 25. — (Bálók, leánynevelde eszméje.) — Elmult a farsang. A casinó három táncszékvét adott, a második elég népes se feszelen, a harmadik elég csinos és vidor volt, s a „szabók bálja“ egy népes piquenique, elég alkalmas, hogy megteljen a danaidok hordója. Környékünkön, főleg Sár d. o. n, volt egy jeles este, mely az ösmert vendégszerző Szegedi-családnál, hol kiválóan virradtig, s ettől fogva délután 5 óráig karjaikon csinos hölgyekkel lejtők a tánczokat. Mindezek tulnyomólag magyar színeztűek voltak.

Házasság a farsang elején történt két polgárháznál. Azóta Hymen oltárán kihimvadott a tűz, nem meri senki föllobbantani az áldozati lángot, fél, hogy megégeti újját. Bármint mondjanak, ebben én állami és erkölcsi tekintetben nagy kárt látok. Elvesz a két nem közti annyi erő, annyi boldogító vágy; elévűlnék haszon nélkül, s nem lesznek vállalk megartatani, ha roskad nemzetiségünk épülete!

Bálainkra visszatérve megjegyezzem, hogy egyetleneget se adott valamely idves köz-célra.

Mellőnk ítélem megemlíteni még jóakaratu könyvtárunk K. . . i ur buzgalmat, ki az arva, lengő leányiskola javára ösztönül kiosztandó szinte husz darab könyvet adott tavaly, s most igéretet tén, hogy annak emlékéül, miként az ev. ref. egyház zsinata az idén N.-Enyeden lesz, évenként 8—10 könyvet fog adni az ev. ref. leányiskolának. Hajtnók, ha e példa a nemes város több áldozatkész polgárat hasonló rész-vételre serkentén.

Az erdélyi kath. egyház buzgó főpásztora érdemkorszerűjába újból egy szép virágot akar tűzni. E nemes cél, melyre a tanács részvétét is fölkérte, s melyre közelebbről is határozott lépések tetetnek: egy leánynevelde meg-alapítása. Öszintén idvezeljük ez oly korszerű eszmét. r. l.

Makfalva, febr. 19 kén. — (Mértékletesség jelei.) — Evlized elűt kezdett hazánkban terjedni a mértékletességi-egylet eszméje. Többen a lelkész urak buzgó apostolkodással akarták terjesztetni közünk Irland józansági apostolának, a derék boldogult Mathew atyának tanításait, de fájdalom, nem sok sikerrel. A mit a predikációk ki nem vihettek, kiviszi most a zsidó-pá-

luka, a mint mi székely földmivelőkül nevezzük a gyári palinkát, mely, miután a feleségeink által egykor főzött tiszta házi palinkát kiszorította, s hajlékunkba beköltözött, a mint mondják, a mérges galic-olaj bűzhöz szagával; a helyett, hogy mellesben elcsúsztatnánk népként, kezd bennünket mindinkább csúsztatni tértelen. „Hitvány bűdös ital!” verje meg az Isten a ki megiszsa! — mondják sokan vidéki s falusi atyáink: „Nemcsak bűdös, de mérges is, pusztítja tudónkat, elveszi orcánk színét, karjaink erejét, tisztulni vidámságát, kiállják mások: „eh, a ki megiszsa,“ mondják rá tizen, százan és elhatározottan serkentjük egymást, hogy a palinka itallal végképp felhagyjunk, nehogy azon szegény s erkölestelen sorsba essék a mi székely hazánk, hová Irland népe sülyedett!

Es ime, a jó meggyőződés kezd sikert aratni már Rigmáns s vele együtt öt szép székely falu lakói*) általában vinculum kötés mellett szerződtek egyről-egyre, hogy soká több palinkát nem isznak. És örömmel halljuk, hogy nekik elkesülték még több székely helységek, követni a dicsőséges példát.

Székely atyáink! én is szegény czondrás székely földmivelő vagyok, mint ti mindnyájan, figyelték tanácsomnak; tartuk meg a mi nemes nemzetünk régi becsületét, ezt pedig csak a józanossággal lehetjük, mert a részeg testben csak az állati durvaság munkálkodik. Fogadjuk fel helységenkint, hogy a testet s erkölcsöt-rontó palinka-italról lemondunk!

Albert Mihály.

* Kár, hogy azon derék faluk neveit nem írta be, hogy tudná meg az egész világ! Olvasóink figyelmét levezetünkben a régi székely iskolai s házi nevelés minőségének egy adatára figyelmeztetjük. Szerk.

KOLOZSVÁRI NAPLO

— Az országos gazdasági-egylet közgyűlésének határnapjaul, jelen márczius hó 10-dik napja tüzetelt ki.

— (Az orsz. nemz. színház iránti részvétel.) Ezen országos intézetünk érdekében tett felszólalásunk alkalmából, az egység-hívók kolozsvári főiskolájának ifjúsága, 30 — harmincz ezüst rsforintot küldött be alórtához, melyet midőn a nevezett intézet pénztárnokához kézbesíteni köteleseggemmel tartottam, egyszersmind nyilvános köszönetet mondom a derék ifjúságnak, azon örméremet kifejezése mellett, melyet — az atyáink által s általunk még csak kezdeményezett művelődés kifejlésének biztos reményére nézve, a fiatalság nemesebb lelkesedése, s közjóra törekvése — minden igaz hazafi lelkében méltán költethet.

Dózsa D.

* (Tagosítás Erdélyben!) Miután az urbéri törvényszékek Erdélyben hatályba léptek, a cs. k. belügyminiszteriummal, egyetértőleg a cs. kir. igazságügyminiszteriummal, tudtul adja, hogy ugy a volt földesurak, mint az egykori jobbágyok Erdély-nagyfejedelemségben, ha ohajtanak, hogy földjeik tagosittassanak, s a volt földesurak birtoka az egykori jobbágyoktól elkülönültesse, ez iránt nem mulasztassék el az 1854. jún. 21-ki legmagasb patens (Bir. törv. lap 151 sz.) 58-dik cikké értelmében, s alkalmas időre ezen patens az 1858. jan. 27-iki utasítás (B. T. L. 16. sz.) 158-dik §-ára vonatkozó, 59. § alatti szabályához, kívánatukat kérelem alakjában 1859-dik június végeig benyújtani, különben e határidőn túl a tagosítás vagy elkülönzés csak mindkét fél közös kérelmére fog az említett patens értelmében eszközöltetni. — Továbbá tudtul adatik, hogy az 1854. jún. 21-ki legm. patens 3. §-a alapján a volt földesuraknak szabad tetszésétől függ 1858. jan. 30-ától, mint az urbéri törvényszékek hatálybalépének határidejétől, számítandó három év alatt, tehát 1861. jan. 30-ig az illető urbéri törvényszéknek bebizonyítani, hogy egy nótalan 1848. január 1-jén valamely volt jobbágy által használt föld aloldatiura. — Ugyiszintén e határidő tétetik a volt jobbágyoknak is bebizonyítására annak, hogy egy 1848. jan. 1-én a volt földesur birtokában lévő föld, urbériség természetével bir. Azonban az ily keresetekre nézve az 1819-dik év, mint, határvan kiállítás, a melyen elől, kivéve az 1854. jún. 21. nyilparancs 6. §-a esetét, mely a conventiós cselekedetről és a 20. §-a esetét, mely az időhez kötött szerződésekről szól, — a majorsági, vagy urbéri kérdések felett, többé kereset nem indíthatatik.

* Fővárosunkban mulat Szentkúti István fényképez Bécstől, ki fényképez elefántcsont lapra, vászonra, albuminra, s egyszerűsá a fényképezetre mikéldvelőket is megantit 50 pftért, s a stereoscop képek elkészítésével együtt 100 pftért. Kaphatók nála stereoscop tájképek s csoportozatok ahoz való optikai székelyekkel 10%-al drágábban mint Bécstől. Kiállított képei a piacszoron 8 sz. alatti háznál láthatók.

* Az időről kell szólnunk. Unalmas tárgy. De ez alkalommal aligha nem a legkedvesebb újság Kolozsvárt, hogy az idő végre valóra megágyult, csepeg az éresz, locs-pocacs az utcákon, csupa gyönyörűség kerülgetni a hitvány kövezet közti göbökben tavakká

gyült sáros vizet. — Tiszteletreméltó öreg férfiak mondják, hogy olyériminális kemény telre, mint a minőt kiállnak, nem emlékeznek. A ma-kacsul hosszantartó, száraz hideg miatt a föld környékünk megfázadott, mint a legaszályosabb canicula közepén, s a kutak és források kiapadtak. A Szamoson rendkívül vastag a jég, s e folyó oly levegőmentesen befagyott, hogy a halak mind elpusztultak a telen. A siberiai hidegnek nálunk márczius 1-sője vetett véget, midőn a légkör egyszerre meglanyhult, s érezhetők a közelgő tavasz első lehelletét stb. stb.

— Minden ország nagy előnye közé tartozik a lehető kényelmes közlekedés. A vasut, s hol az hiányzik a társas szekerek alkalmazása, a szegényebb sorsuakra nézve is igen idves hatással van. Erdélyben az államgyorsszekér az, a min az ország jobb vonalait kényelmesen beutazhatni, s a m. kormány a közszükséglet hordozhatta szem előtt, midőn ezeket elforgalmát minél több vonalra kiterjesztette. Csak egy tendő volna még t. i. hogy a postahivataloknak tétetnek köteleseggükbe egy fűtött szobát nyitni mind az utazók számára, mert kivált ily erős télen halálos betegséget kaphat az utazó, a mint a szabad ég alatt kell bevárnia a postaszekér indulását.

— (Adakozás.) Jó Imre, hídvegyi gazdasítz, a szamosújvári ref. templom alapjára egy pítot küldött be szerkesztőségünkhez.

* Szamosújváron kath. lelkesz tiszt. Lukács ur az iskolatitkárral együtt egy tökélt alapított, melynek kamatjaitól szegény sorsu iskolás gyermekeknek ruházat szerzésessék. Ezen alapítókéhoz a város községe évenként 50 frtot ad, mely határozatát a cs. k. m. Helytartóság helyben is hagyta.

* A brassói újság írja febr. 24-kéről, hogy ottan a folytonosan tartó hideg miatt a város szegény sorsu lakói nagy sanyaruságnak levén kitéve, a községelnács elhatározta 150 öl fát ingyen osztani ki a szegények közt, mely emberi intézkedés fogalomba is vétetett.

— A cs.-somlyói tanítészetre tett adakozás V-dik jegyzéke 9,261 fr. 28 kr újabb adakozást mutat fel, melyvel az összes adakozás már 67,436 fr. 20 kr s négy darab aranya megy. A több adakozásokat a közleményben telttek: a Gy.-sz.-milkői község, Mészáros Antal esperest, a szarhegyi község, dítrói község, egy-egy ezer ezüst forintot. Özv. Pápai Lajosné 500 pítot, b. Bornemisza Albert a gy.-újfalvi, tekerőpataki, csomafalvi, gy.-remetói község, két-kétszáz pítot. Többen Tekerőpatakról 150 pítot, Salamon Alajos lelkész 110 frtot, gr. Haller Ignác 120 pítot, Györfi F. lelkész 110 pítot, Horvát István, Biasini Domokos, B. József Geiza, Veress Alajos, Albert Mihály lelkész, Benedek József, Molnár M. lelkész, Egyed Pál lelkész, 100-100 pítot sat.

* Ö. cs. Fensége, Albrecht, Magyarország Főherceg-Főkormányzója Pest és Buda városa iparosainak gyámoltására 6000 pít ajándékkal egy gyámoltási pénzalapot létesített, melynek rendeltetése a programmal szerint: szorgalmas, önvétség nélküli balesetek, vagy időviszonyok által vagyoni körülményeikre nézve szükségbe jutott és ideiglenes munkapangásnak kitétt iparosoknak részletenkint visszafizetésre kamat nélküli kölcsönt nyújtani.

— A „Borászati Lapok” szakavatott szerkesztője tollából egy szerény hangon írott, s igen alapos cikket hoz „Erdély borászata” czim alatt. Különösen kiemeli, hogy szőlőink azért éresztenek keveset, mert elvénültek, s gyökereik szétgázása a földet kiemészté anynyira, hogy a trágya se hat már rá. Mely ellen új ültetvényeket ajánl a föld megforgatása után. Vonatkozva lapunknak a borkereskedés érdekében tett mozzanataira, örömet nyilatkoztatja, hogy egy lépés ismét történik Erdély borkereskedése terén, de az még csak csirája a későn megérendő gyümölcsnek. „Erdély borkereskedését” így szól: „egyedül a borászati-egyletek emelhetik virágzásra, csak a természetből alakult borkereskedelmi egyleteknek lehet s áll érdekében a bort tisztán kezelni.” — Ezen észrevétel mi is alaposnak találjuk, és éppen erre akarunk hatni akkor, a midőn céltunk volt, egy derék külföldi ügybarátunk közvetítése által kísérletet tenni már meglevő borainkkal a világ-piaczokon, s siker esetében az önértés általi bizalmat felkeltetni a kereskedő-társulatra; sikertelenség esetében pedig constatirozni a gyors borgazdasági reformok megtételének szükségességét. Kiemelendőnek véljük, a mit a derék író egy ily társulati kezelés előnyeiről mond: „nemcsak a borkereskedést mozdítja elé egy ily társulat, de hát a szőlőmivelés, pincekezelésre s a bórforgalomra. Ha ily társulatot vásárolnak össze a borokat, azok nem fordítanak azt kerti, vagy más vidéki borker keverésre; tisztán, észszerűen kezelnek, s így a) nem hiányoznak az ó-bor s lemme, mit külföldre eladni, b) a társulati pince megmintaúl, iskolául szolgál, s innen terjedne a pincekezelés ismerete; c) a társulatnak sokkal nagyobb hitele lenne, a nyereséget pedig részvényesei azaz a természetes — kik azt leginkább megérdemlik, — dognák zsebre, (nem pedig idegen) vagyis a természet kötszer nyerne.”

Ezen alapos észrevételeket addig is ajánljuk borgazdánk figyelmébe, míg közelebből egy kísérlet remélhető sikere meggyőz minket, ha ütött-e órája, hogy egy ily kereskedő-egylet

megalakulásáról (mirel már svájci levelezőnk emlékeztet) tüzetes nézeteinket elmondjuk.

* B. Sina Simon Györgyhöz a vallás-és közoktatási miniszter — következő iratot intézett: „a cs. kir. helytartósági osztály által tudomásomra jutott, hogy méltóságod, a népis-kolauy fontos érdekeinek nagylelkű méltatásában, mult évi jul. végével indítatva érezte magát Gödöllő, Eresi és Erd. magyarországi birtokain tanító és tanuló díjazására, s iskolakönyvek beszerzésére 4129 frt évi segélyezést ajánlani. Engedje méltóságod, hogy e nagylelkű tetteért, melyhez bizonyynal a legdusabb eredmények kötvék, élénk elismerémet kifejezzem.” (M. S.)

Nemzeti színház. (pd.) Febr. 27-kén: „Enzensdorfi postalegény” énekes bohózat 3 felvonásban. Előadott Szathmári Károly jávára, kit a szép számmal megjelent közönség tapsokkal üdvözölt. Egy kuszorú is dobott. A fiatal színész, ki nem csekély szinpadit otthonosságot szerzett magának, mindvégig jókedvvel és bátran játszott, mi még akkor is tetszik a hallgatóságnak, ha a szereplő kevés alakító képességgel bir. Buzdító tapsok és kihívások nem hiányoztak.

Febr. 28-kán: „Párbaj, mint Isten ítélte,” eredeti színmű, dalokkal 3 felvonásban. Irta Szilageti, zenéjét Egri Béni.

Márczius 2-kán: „Sir Patrik,” dráma 5 fely. írta Mallesville és Artigue. Feleki Miklós, mint vendég a pesti nemzeti színházról ez este először lépett fel, s a közönség kiléptekor zajos tapsokkal fogadta, s igen sokszor kihívtá felvonások közben. Játékaról tüzetesebben szölandunk más alkalommal.

KÜLFÖLD.

Anglia. — Tisztán pusztán mind toryk, hivatják buzni a brit birodalom nehéz kocsiját. E számban a Derby-Disraeli pár tarthat csak igényt különös tekintetre, mint a kik nem csak a toryk élén állanak, hanem birnak eszközzel, s képességgel is arra, hogy egy tory-pártot most Angliában még egy általában lehető tegyenek. A többi tárcza-jelöltek részint ragyogó nevek minden kitünőbb államférfiúi emlékek nélkül, részint ujonczok a sik padlaton, a hol még ezenel kellend diplomatiai pályafutásokban sarkantyujokat megérdemelni, s e pályafutás minden oldalról nehezítve lesz. A toryk eddigi bajtársai, a p e o l i t á k, aligha lesznek az új kormány irányában is barátságosabbak, mint voltak a lelépett iránt, mit eléggé tanusíthat azon körülmény, hogy a torykkal azon egy kabinetbe nem akartak beülni. A manchester-iskola pedig általában soha se fog a derbytakkal egy sátor alatt lakozni. Aztán egy új, nem kevésbé veszélyes, ellensége lesz a toryknak a megbukott Palmerston személyében. A volt premier biveimár magokban is nem megvetendők, hát még a háznak jelenlegi összealakításánál fogva, mely éppen egy Derby által összehívott parlamentnek levén örököse, egyáltalában alig fog igen nagy rokonszenvet táplálni magában tory-féle czélzatok iránt.

Mindezen kedvezőtlen körülmények könnyen összecsoportosulhatnak, hogy egy öt napi vajadás után létrejött kabinetet, rövid kilódás után, vagy a mostani háznak feloszlására vagy visszavonulásra kényserítsenek. A feloszlítás nem igen látszik valószínűnek, mert az új választások eredménye aligha fogna kedvező lenni a torykra nézve. Maradna hát a tisztességes visszavonulás az első, mi előbb várható, vere ség után, mire egy Russel általi whig-kabinet vagy talán éppen a lelépett Palmerston általi fogna következni; mert a Roebuek-kabinetek ideje még nem látszik elérkezettnek. Azt csak az eddigi uralkodott pártok még nagyobb szétmállása fogná elhozni.

Az új kabinetnek szorosan ki van jelölve azon két út, a mely közt választson: vagy a billt egészen abba kell hagynia, vagy annak még egyszeri előterjesztése előtt Franciaország jegyzékére felelni. Derby lordra hat évvel ezelőtt hasonló feladat volt bízva, s akkori programjában a tory-kabinet — a menekültek ügyére vonatkozólag — csak azon köteleseggel vállalta magát, hogy a tudomásra jutó összeküvéseket a fenyegetett kormányokkal tudatni fogja. Ha most se akar ennél többet tenni, ennyivel nem igen fogja kenni a franczia kormány kerekét.

— A „Chronicle” és a „M. Post” kötségestek a nyugati szövetség iránt. Ők a parlament szavazatát a franczia szövetség elleni fenyegetésnek tekintik. Azok, kik új törvényt nem tartanak szükségesnek, nem gondolják meg, hogy a fennálló törvények szerint, ha A l l s o p o t, a nyomozott angol alattvalót, elfogják, fel is akaszthatják, míg Bernard, az idegen, legfeljebb pénz- és fogság-büntetéssel lakolhat. A szavazás következményeiért a felelősséget e lapok azokra hárítják, a kik pártczélokba az ország érdekeit koczára tették.

— Bombay s Kalkuttából kelt újabb tudósítások szerint, Campbell még Futehgarban van, mely helynek Oude ellen működési alapul kell szolgálni; ő különösen számos lovassággal rendelkezik. A felkelők hadteste Lucknónál összepontositva. A delhi király elleni vádirat 19 pontból áll. — Hongkongból jan. 14-ről kelt tudósítások szerint, Yeh az ugyanakkor elfogott al-helytartóval, s a tatár tábornokkal együtt, az „Inflexible” hajóra vitetett.

Franciaország. — A febr. 22-ki párisi tudósítások még mind azon erős reményben voltak, hogy Derby lord nem fogadja el a neki ajánlott missiót vagy azzal fel fog sülni, s utóvégre is kormányon marad Palmerston; azért képtelennek állítottak minden háború vagy komolyabb meg hasonlástól félelmet, s legfeljebb rövid ideig tartó diplomatiai csatározást helyeztek kilátásba. De másfelől mégis nyíltan megvallják, hogy Gibson „rettenetes esápvált” tett az angol-francia szövetségre, s a helyzetet betüszertint élére állította. Ha a franczia kormány csak első jegyzékével marad, s az angol elsőhöz e fölötti bosszankodásában az összeesküvés billt visszautasítja, akkor egyenlőleg állna a dollog a két játékos közt; amde Franciaország azon reményben, hogy a billnek elfogadását megkönnyebbiti, egy második montegetőző jegyzékét is küldé, melyben a miniszter nem saját maga, hanem egyenesen a császár sajnálatát fejezte ki a moniteuri adressek megjelente fölött, mi Franciaország katonai körében nem a legjobb vért csinálta. Ez igenis szembeütő előzetekenség, sőt bizonyos tekintetben áldozat vala, a melylyel szemben most Angolország megtagadja a viszonzást. Alig hihető, hogy ezt Franciaország egykedvűleg vehesse. A franczia lapok még mind ragaszkodnak azon reményhez, miszerint minden, bármilyen néven nevezendő új miniszterium a billt ismét fel fogja venni; s alig lön tudva Párisban Palmerston lordnak végleges visszalépése, már a „Moniteur” élén megjelent azon tudósítás, miszerint Persigny gróf a császártól parancsot kapott a visszatérésre Londonba. Ez nyilván azt akará jelenteni, hogy Franciaország semmiképpen se szándékozik már előre ellenséges állást venni az új miniszteriummal szemközt, sőt inkább alkalmat akar ennek nyújtani arra, hogy a Palmerston alatt fennállott barátságos viszonyokat tovább folytassa s természetesen a billt is, a melyre Franciaország oly nagy súlyt helyez, nehogy elejtse. S mi fog történni, hogyha Napoleon császár e várakozásiban csalakozni fog? Ha az új miniszterium a jó szomszédási viszonyokat igyekezik ugyan tartani, de egy lépést se többet ennél, s különösen kerülni fogja azon követ, a melyen elődei megbuktak?

— A londoni esemény más fordulatot készűl adni az időjárásnak. Állítják már is, hogy a belga és sárd kamarák az angol események folytán sokkal kevésbé vannak oly hangulatban mint azelőtt, hogy a menekültek elleni rendszabályokat az eredeti terv szerint megszavazni készségesek legyenek. A turini franczia követ jelentése szerint, az ottani közvélemény minden jelenségből azt lehet kivenni, hogy az illető törvény a követek kamarájában nem fog keresztül menni. — Majd mindennap közölnek a franczia lapok elitéléseket a császár elleni sértő nyilatkozatok miatt. Febr. 21-kén ismét egy fiatal 17 éves hegedűs ítéltetett 2 havi fogságra

s 10 frank bírságra. A háznyomozások a megyékben napirenden vannak.

Egy francia lap figyelmezteti a közönséget, hogy külföldről jövő útas csak úgy léphet francia területre, ha szülőföldje illetékes hatóságától kiállított útlevelel van ellátva, melynek egyszersmind a francia diplomatiai hivatalnak vagy consul által kell láttamozva lennie.

Törökország. — Bécsből febr. 23-án írják: Ali pasa nagyvezír a párisi békét aláírt hatalmának azon jelentés tette, miszerint a porta kétségbevonhatatlan bizonyítékokkal bír arra nézve, hogy az ő szláv tartományaiiban idegen ügyviselők működnek a népesség fellátásán, s e célból forradalmi iratokat terjesztenek szét. Bosznia, Hercegovina s Bulgária ily iratokkal elárasztva. Ezek szerint a bolgároknak kedvük volna a szerbekkel egyesülni a végett, a hogy a gyűlölt török jármot lerázzák s önálló országot alakítsanak. Általánosan hiszik, miképp e jelenségeket a nagyhatalmak nem hagyják figyelem nélkül, mivel a szerb-bolgár kérdés sokkal több nehézséget okozna a nagyhatalmaknak, mint a moldvóláh baj. Oroszország, mintha bizonyos előérzetével birna egy fölmerülő szerb-bolgár kérdésnek, egészen felháztalálják Oláhországban működésével; de annál inkább ügyekeznek a maga befolyását érvényesíteni a szerbek és bolgárok között; erre mutat nagyszámú consulságok felállítását Törökországnak minden szerbek és bolgárok által lakott részeiben. Így akar a helyzet urává lenni minden török ügybaj-

ban. A szerbek s bolgárok két egymással nagyon rokon nép, nyelvök majdnem ugyanaz; mindkettő a görög-orthodox vallást tartja; katolikusok csak igen kevesen vannak közöttük. A cyrilli alphabetet is közösen bírják. Számuk Törökországban 8 millióra megy. A nagyobb részt a bolgárok teszik.

— Perai levelek az ázsiai Törökország helyzetét rendkívül sötét színben rajzolják. Omer pasa még eddig csak bése mert lépni Bagdádba — kormányzói állomásának elfoglalása végett. Az ő-török fanatizmus felizgatására elég ok az, hogy Omer nem születtett muzulmán s a mellett reform-barát is.

UJ POSTA

A gyilkolási merény elkövetői ellen az eskütszék kimondta az ítéletet. Orsini, Pierri, Rudio az atyagyilkosok halálbüntetésére, Gomez holtig tartó gályarabságra ítéltetett. Az elítéltek minden ellenmondás nélkül vonultak vissza.

Párisból, febr. 24-én írják: Az új angol miniszteri névsor itt nem tett kellemtelen hatást, azonban attól tartanak, hogy l. Derby és társai a parlament előtt nem fognak kegyelmet találni. A „Patrie” azt hiszi, hogy Derby első alkalommal fogja oszlatni a parlamentet, de azért még se bizik a toryuralom hosszú életében, s reméli, hogy Palmerston ismét visszatér. — Azon befogatókhoz, melyek nemrég a St. Antoin városrészben történtek, ismét újabbak járultak, melyek

nem szorítkoznak csupán a munkás osztályra. Többek közt egy ügyvédet, s egy orvost is emlitenek. — Febr. 24-ke egészen észrevétlenül mult el. Úgy látszik, hogy az már teljesen feledésbe ment.

Londonból, febr. 27-én távirják: „A két ház elnapolta magát hétfőig. Russell, Roebuck, Bright, s a lelépelt kabinet tagjai a ház bal oldalán foglaltak helyet.”

Az új kabinet egyelőre még azzal látszik elfoglalva lenni, hogy saját létének eszméjére jöjjen; létezik, ez az egyetlen, a mit felőle még eddig mondhatni, de már ebben is bók van rá nézve, mert egy tisztádon tiszta tory-kabinet létrejöttését még néhány nappal előzött, kivált Párisban, alig remélték volna. „Ez francia kabinet” így kiállt fel egy ismeretes személyiség Párisban az új névsor olvasásakor. Francia kabinet, s miért? mert benne sok jó embere ül a császárnak. Egyébiránt ezen körülmény még korántse képes Angolországban a szövetségnek igen nagy támaszául szolgálni, ha a közvélemény annak további szükségességét nem akarná elismerni.

A „Times” egy vezércikkében nem igen nyájasan bánik az új kabinettel. A miniszteri névsorból — ugymond — az tűnik ki, hogy l. Derby saját pártívein kívül egy politikai töredékek se volt képes pártfogását megnyerni. Önnön kabinetjében egyetlen nevet se mutathat fel, mely azon pártokhoz tartoznék, a melyeknek segítségével kormányra jutott. A toryk ma se jobbak egy cseppel is, mint akkor, a midőn ő lordsága több ízben vonakodott a ki-

rályasszony meghívásait kabinet alkotás végett el fogadni a zon okból, mert arra való emberekben szükségét látott. Azon uraknak iszonyu nagyon kellett emelkedniök, vagy Angliának iszonyu mélyen sülyednie, ha ezen új uralkodót maga felett minden ellenvetés nélkül eltűri. Így a „Times.”

Triest, febr. 26. A már jelentett zubzsi ütközet után, mindkét fel megtartá állomását. A montenegróiak felgyújták Kojuszkót, mely a törököknek meghódolt. Egy csoport montenegróival Vukalovics portyázásra indult Szutorinába, minek következtében a török vámsapat Castelnubba vonult vissza. Erre tüstént annak elszállásolására szánva volt török egészségügyi épület lángba borult. A fölkelők a Szutorina völgyből ismét kivonultak.

— A nagyhatalmak tanácsolják a portának, ne sokat kessék európai tartományaiiban a hat-humajumot behozni, csak ebben levén az egyetlen eszköz, mely által a Bosnia, Albania s Bulgáriában kitörhető forradalomnak elejét veheti.

A menekültek kérdése szűnyegre jövénd a párisi konferencián. Az ez iránti tárgyalások folynak az illető kabinetek közt, s azt hiszik, hogy ennél fogva az értekezletek megnyílása újból haladékosat fog szenvedni.

Bécsi börze. — Február 27-dikén. Erdélyi urbéri papír 79. Magyar urbéri papír 80. Nemzeti kölcsön 85¹⁵/₁₆. Arany 7⁵/₈ (darabja 4 frt 51¹⁰/₁₀ kr.) Ezüst 5³/₄.

Felelős a szerkesztésért BERDE ÁRON.

Urbékkárpótlási tőke-utalványozás.

A szászvárosi cs. k. megyei törvényszék utján jan. 9. 16 és 23-ról 1858 Kenda István s Kenda Borbárának kovrági, baczalari, jóvalcseli birt. után 834 ft 59¹/₄ kr., — Baranyai Juliánának harói birt. után 113 ft 48³/₄ kr., — B. Wesselényi Farkasnének kis denki, bosorodi, kecskedagai, csertesi, m.-solymosi, benczei, n.-almási, nyirmező-valenyi, rengeti, madai, glódi, erdőfalvi, k. almási, csigódi, boji birt. után 21208 ft 48¹/₄ kr., — Tóth Jánosnének algyógyi, nyirmező-homoródi birtoka után 582 ft 37¹/₄ kr., — Ifj. Fekete Samunak repási 99 ft 5³/₄ kr., — Fekete Mátyás örökö-

seinek repási birt. után 106 ft 30²/₄ kr., — Ifj. Fekete Ferencnek bosorodi, loradi, magurai, nagy-denk, n. tóti, repási birt. után 3732 ft 46¹/₄ kr., — Györfi Mihály és Fekete Klárának n. tóti birt. után 104 ft 46²/₄ kr., — Györfi Ábrahám örökösének magurai birt. után 50 ft 38¹/₄ kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók f. é. ápril 25-ig. Tárgyalási napok jul. 2, 3, 5, 6. d. e. 9 órákor.

A szászvárosi cs. k. megyei törvényszék utján jan. 9-ről 1858. Pálffy Domokosnak ganztai, kitídi, kovaraggi, bunyilai, jóvalcseli, livadzeli, batzalari, szereti, szohodoli, csolnake-si, hozdoi, gyalári rusori, bukovai, bosorodi birt. után 13141 ft 38²/₄ kr., — ugyanannak kitídi,

jóvalcseli, o.-breyei, baczalari, kis-oklosi birt. után 2446 ft 54 kr., — Csóka Ferencnek almás-szeliszei b. u. 83 ft 54²/₄ kr., — gr. Kun Lászlónak stanisai, vakai birt. után 17578 ft 7²/₄ kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók f. é. ápril 25-ig. Tárgyalási nap I. jul. 7 II és III jul. 9 d. e. 9 órákor.

A m.-vásárhelyi cs. k. megyei törv. szék utján jan. 9-ről 1858. Földvári Ferencnek zágori, domaldi, balástelki birt. után 4005 ft 4 kr., — Biális Lászlónak zágori birt. után 900 ft. — Császár Károlina és Lajosnak domaldi birt. után 88 ft 9 kr., — Zambler István és Györgynek czikmantori birt. után 251 ft 49 kr, Cserrei Józsefnek szász-danyáni, szénaverősi,

birt. után 557 ft 51¹/₄ kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók idei ápril 1-ig. Tárgyalási nap jun. 1. délelőtt 9 órákor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján dec. 19-ről 1857. B. Bánffy Dánielnek borsai, gyulai, választói birt. után 24,009 ft²/₄ kr., — dtdo szász-újfalvi, feketelaki birt. után 5231 ft 6³/₄ kr., — Csomafai Eleknek hidalmási, ördögkúti birt. után 599 ft 31¹/₄ kr., — Földvári Károlynak mező gerebenesi birt. után 1859 ft 40³/₄ kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követ. beadandók ápril. 24-ig. Tárgyalási napok június 25-ke d. e. 9 órákor.

(381) (1—2)
128—1858.

Haszonbérárverési hirdetmény.

A Kolozsvár kerül. mlgos cs. k. pénzügyigazgatásának folyó 1858 ki február 22-ről 1789 — 1858 júliumi rendelete által, Kolozs-Monostoron, az ugynevezett virágházból alakított lak, és terjedelmes veteményező kertje EGY ÉVRE azaz 1858-ki majus 1-től 1859-ki április 30-ig ismét a kolozs-monostori — volt gondnoki — gyümölcsös kert HAROM ÉVRE, azaz 1858 majus 1-től 1861-ki

április 30-ig határozatlan haszonbérbe adatni, az árverés f. é. martius 9-én reggeli 9 órákor kezdve Kolozs Monostoron az urad. gazd. hivatalirodájában fog tartatni.

A fölkiáltási összeg a virágházféle és veteményes kertért 60 azaz hatvan ezüst rftban, a volt gondnoki gyümölcsös kertért pedig 45, azaz negyvenöt ezüst rftban állítván meg.

Bérvágyók a következő előleges árverési feltételekre figyelmeztetnek:

a) Kitűzött haszonbéri tárgyak jelen állapotá-

ról bérvágyók korán szerzeszenek kellő esmeretséget, mert az általános haszonbér szerződési feltételek önkényűleg nem változtathatnak, következésképp az árverés berekesztése után semmi nemű követelést nem érvényesíthetend.

b) Minden bérvágyó köteles kivétel nélkül egy felsőbb politikai hatóságtól, politikai és erkölcsi feddhetetlenségéről, ugy szintén a kibérlendő tárgy kezelésének s a vállalatnak megfelelő saját és jogos vagyoni állapotáról hiteles bizonyítványt az árverező bizottmánynak kézbesíteni; ellenkező esetben nem árverezhet.

b) Bérvágyók köteleztetnek az árverés kezdé-

te előtt a felkiáltási összegnek 10%-jélt bánatpénzül letenni, mely a többet igérő által az árverés napjától a haszonbér kezdete napjáig, annyival bizonyosabban kiegészítendő, a többet igérő által megállíthat haszonbér összeg 10%-jélt, mivel ellenkező esetben a haszonbérletbe nem iktatandik.

Az általános haszonbéri feltételekről értesülhetni az uradalmi gazdasági gondnokságnál, napoként hivatalos órákban, de az árverés kezdete előtt is fololvastatandak.

Kelt Kolozs-Monostoron, febr. 26-án, 1858.

[K. alapítv. urad. gazd. gondnokság.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(380) (1—4)
STEIN JÁNOS-nál Kolozsvárt és WITTICH JÓZSEF-nél M. Vásárhelyt kapható:

ALLGEMEINER HAND-ATLAS

der Erde und des Himmels.

Entworfen und gezeichnet von Kiepert, Weiland, C. Gräff und A. Gräff.

70 Karten Kupferstich. Grösstes Imperial-Landkarten-Format.

Preis prachtvoll gebunden 40 guld. cmze.

mit der höflichen Aufforderung zu lenken, denselben gefälligst in unten genannter Buch- und Landkartenhandlung einsehen zu wollen.

Dieser Atlas ist die Frucht jahrelanger mühevoller Anstrengungen; die Ausdehnung der Karten bis zu 600 □ Zoll exclusive Rand giebt ein übersichtliches, deutliches Bild der Länder und die Namen sind mit grosser, klarer Schrift gestochen, die das Auge beim Aufsuchen und Arbeiten nicht ermüdet.

Unter den Kartenwerken, welche aus unserem nummehr seit dem Jahre 1804 bestehenden Institute hervorgegangen sind, nimmt der Hand-Atlas von Kiepert, Weiland und den Gebrüdern Gräff die erste Stelle ein. Die vorliegende Pracht-Ausgabe mag beweisen, welch hohen Grad von Vollendung in Stich, Druck, Papier und Colorit unsere Zeit erreicht hat.

Weimar.

Das Geographische Institut.

Verzeichniss der Karten:

Planiglob der Erde. Die Erde, in Merkators Projection. Europa, Generalkarte. Europa, orohydrographische Karte. Deutschland. Österreichischer Kaiserstaat. Erzherzogthum Österreich. Böhmen. Mähren und Österreichisch-schlesien. Steyermark, Kärnten, Krain und das Küstenland. Tyrol. Ungarn und Galizien. Preussischer Staat. Provinz Brandenburg. Provinz Pommern. Provinz Schlesien. Provinz Sachsen und Anhalt. Provinz Rheinland und Westphalen; mit Hessen, Nassau, Waldeck und Frankfurt. Provinz Preussen und Posen; mit dem Königreich Polen. Bayern. Württemberg und Baden. Königreich Sachsen. Hannover, Braunschweig, Oldenburg und die Hansestadt. Mecklenburg. Sachsen. Crossherzogthum und Herzogthümer, mit den Fürstenthümern Schwarzburg und Reuss. Schweiz. Italien, Generalkarte. Nördliches Italien. Südliches Italien.

Frankreich. Spanien und Portugal. Britische Inseln. England. Schottland. Irland. Niederlande und Belgien. Dänemark. Schleswig, Holstein und Lauenburg. Schweden und Norwegen. Europäisches Russland. Europäische Türkei und Griechenland. Griechenland nebst den Ionischen Inseln. Asien, Generalkarte. Asiatische Türkei. Arabien. Iran, Persien, Afghanistan und Beludschistan. Indusländer nebst Afghanistan und Süd-Turkistan. Vorder-Indien. Hinter-Indien nebst Inseln. China und Japan. Das ganze Russische Reich. Africa, Generalkarte. Nordöstliches Africa. Nordwestliches Africa. Westliches Mittel-Africa. Westliches Hoch-Africa. Ostliches Hoch-Africa. Südspitze von Africa mit einem Beikärtchen der Halbinsel des Vorgebirges der guten Hoffnung. America, Generalkarte. Nordamerica. Vereinigten Staaten. Ostlicher Theil der Vereinigten Staaten. Mexico, Texas, Californien, Centralamerica. Westindien. Südamerica. Australien, Generalkarte. Austral-Continent, oder Neu-Holland. 1. Nördliche Sternkarte. 2. Südliche Sternkarte. Planetensystem der Sonne von Klöden.

Exemplare sind einzusehen.

(380) (1—3)
Gyaluban, a mlgos gróf Bánffy József ur 8 nsga udvarában, Major József urnak, bonczidaiménésből származott erdélyi telivér arany-pej ménje, 16 markos, tavasz folytán hágni fog 10 pft díj mellett.

(379) (1—1)
Orvostudor COHN
gyakorlati fogorvos.
Lakása a Biasini szállodájában, 5-dik szám alatt. Minden a foggyógyászat körébe tartozó esetekben rendkívényez naponként reggeli 9 órától délutáni 3 óráig.

(377) (1—3)
Haszonbéri hirdetés.

Melynél foga közhírre tétetik, hogy a kolozsvári kerület gyalui járásában, Kolozsvárhoz 4 órai, és B. Hunyadhoz 2 órai távolságra eső Gy.-Vásárhely helységében egy BIRTOK, mely is áll egy jó lakható curiából, több gazdasághoz tartozó épületekből, kertetből, két kocsomából, 4 szolgáló curialistából, és 800 véka földjű külső,

részint szántó, kaszáló és legelőből; — ezen folyó 1858-ik év sz.-Györgytől kezdve 4 vagy 6 évekre haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet akármely órában a tulajdonos Biró László urral, helybe Gy.-Vásárhelyt.

(375) (1—3)
Egy a forradalom következtében elbukott családa, 41 éves, kitartó és ép egyéniség, egykor okleveles ügyvéd és huzamos éveken át megyei tiszt, meglehetősen német, jobb deák, tökéletes magyar és románnyelv-beszélő, törvény és alapos gazdasági ismerettel, Erdélybe és Magyarhonba gazdasági állomásra ajánlkozik, kinek ha szolgáltat valaki igénybe venniszándoknál, szerkesztőségünknel teljes tudomást szerezhet.

(373) (2—3)
Egy tapasztalt és elég cautoival bíró gazda ajánlkozik nagybbszerű birtokot, uradalmat fixa administrotura ugy átvenni, hogy három évi tiszta jövedelmének közpérszámítását évenként meghatározza, pontos számadás mellett administrtálja, s az azonfelül bejövő jövedelmeknek felit magának fáradsága díjául s fizetésül megtarthatassa. — Bővebb felvilágosítást ad Stein kereskedése.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda nyomdájában.